

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Vår dato: 31.10.2024
Deres dato: 01.11.2024
Deres referanse: 24/2348

Høringssvar – utredning av ferielovens system for opptjening av feriepenger

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) viser til Arbeids- og inkluderingsdepartementets høring fra 20. juni 2024, hvor departementet har bedt om høringsinstansenes synspunkter på Moums rapport «Utredning av ferielovens system for opptjening av feriepenger» og de ulike modellene for mer samtidig opptjening av feriepenger og avvikling av ferie som skisseres der. NHO har fått frist 1. november 2024 for å sende inn høringssvar. Høringssvaret er inngitt på vegne av NHO med tilsluttede landsforeninger.

Ferielovens system for opptjening av feriepenger og avvikling av ferie fungerer godt. NHO mener at det må kunne påvises gode og vektige grunner for å endre systemet for opptjening av feriepenger. Ferielovens system for opptjening ligger også til grunn i flere tariffavtaler. Videre utredninger og/eller forslag til endringer må derfor gjøres gjennom tett dialog og involvering av partene i arbeidslivet. Departementet bør også i det videre arbeidet innhente erfaringer fra andre land som har innført samtidighetsferie, herunder hvilke konsekvenser en slik omlegging har medført for arbeidstakere og virksomheter.

NHOs vurdering er at utredningen ikke gir grunnlag for å ta stilling til alternativer til dagens system for opptjening av feriepenger. Departementets oppdrag og utredning bygger i stor grad på antakelsen om at dagens ferielov kan være i strid med arbeidstidsdirektivet. NHO mener at handlingsrommet i direktivet må utredes og klargjøres før alternative økonomiske modeller utredes videre. Uten å først ha utforsket det EØS-rettslige handlingsrommet, risikerer norske myndigheter å foreslå endringer som er mer omfattende enn nødvendig. Dette vil være uheldig og kan medføre unødvendige byrder for virksomhetene og ansatte. NHO mener derfor at en klar forutsetning for å kunne ta stilling til utredningenes alternativer er at handlingsrommet klargjøres og at en motstrid med direktivet påvises. All den tid denne forutsetningen ikke er til stede, mener NHO at det heller ikke er sannsynliggjort vektige og gode grunner for å endre eksisterende ordning. I den grad det kan påvises motstrid, bør videre utredninger ha som siktemål å begrense endringene i loven til det som er strengt nødvendig for å avbøte motstriden mellom ferieloven og direktivet.

En ytterligere svakhet med høringen (utredningen), er at denne er begrenset til ulike alternative opptjeningsordninger. Felles for alternativene som skisseres, er at disse vanskelig vil la seg gjennomføre innenfor rammene av ferieloven, slik at ytterligere endringer må påregnes. NHO

mener at en utredning/høring må gi høringsinstansene hele bildet av konsekvensene ved å velge ett av alternativene i utredningen. NHO mener at ferielovens fleksibilitet til bl.a. uttak og avvikling av ferie i størst mulig grad bør videreføres.

Før det er mulig å ta stilling til et eventuelt behov for et nytt system for opptjening av feriepenger, er det etter NHOs syn mange spørsmål som må utredes nærmere. For eksempel inneholder en stor andel av norske tariffavtaler egne reguleringer av ferie som utfyller de rettighetene som følger av loven. Forholdet mellom en ny modell for opptjening av feriepenger og de tariffavtalte reglene må vurderes grundigere. Det er også sentrale forskjeller mellom ulike bransjer som bør tas i betraktning før det foreslås en ny ordning. I utredningen diskuteres det i liten grad hvordan bransjer med store sesongvariasjoner vil påvirkes av en ny modell.

Dersom det skal arbeides videre med eventuelle endringer i ferielovens system for opptjening og utbetaling av feriepenger, forutsetter det, etter NHOs oppfatning, at det nedsettes et partssammensatt utvalg som utreder nødvendige spørsmål nærmere, basert på et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag. Først hvis det utarbeides konkrete forslag basert på en slik nærmere utredning av juridiske, økonomiske og praktiske konsekvenser, kan NHO ta stilling til alternativer til dagens system for opptjening av feriepenger.

Vennlig hilsen
Næringslivets Hovedorganisasjon

NHOs advokattjenester

Alexander Cascio
Avdelingsdirektør